

Φύση και Βιοποικιλότητα

Δρ. Μαρία Ζωμενή

Εμπειρογνώμονας σε θέματα Φύσης και Βιοποικιλότητας

mzomeni@environment.moa.gov.cy

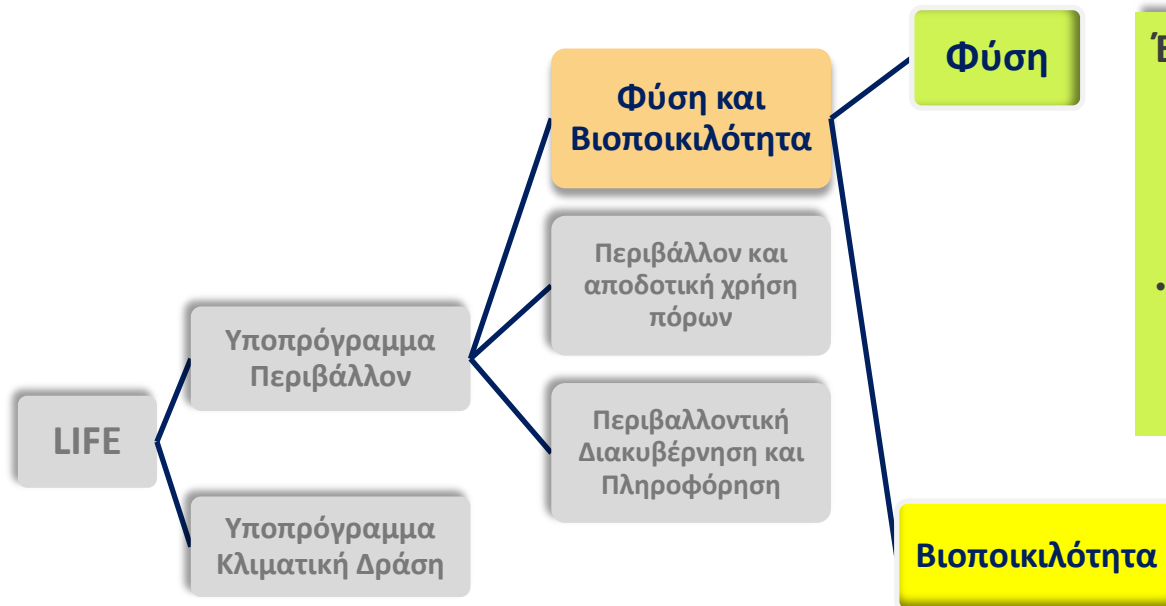
Short Info Day, 02 Νοεμβρίου 2018, Τμήμα Δασών, Λευκωσία

Life
Cyclamen

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Έργα LIFE «Φύση» (LIFE Nature):
στοχεύουν στην προστασία και διατήρηση συγκεκριμένων ειδών και τύπων οικοτόπων των Οδηγιών της Φύσης (Birds & Habitats Directives)

- ΣΤΟΧΟΣ 1: ΠΛΗΡΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΔΙΑΙΤΗΜΑΤΑ (Ενωσιακή Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα 2020)

Έργα LIFE «Βιοποικιλότητα» (LIFE Biodiversity): υποστηρίζουν την ευρύτερη εφαρμογή της Ενωσιακής Στρατηγικής για τη Βιοποικιλότητα 2020 (ΣΤΟΧΟΙ 2-5)

- ΣΤΟΧΟΣ 2: ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ
- ΣΤΟΧΟΣ 3: ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ
- ΣΤΟΧΟΣ 4: ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
- ΣΤΟΧΟΣ 5: ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΟΚΑΤΑΚΤΗΤΙΚΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ

3 Θέματα Έργων «Φύση»

1. Έργα που βελτιώνουν την κατάσταση διατήρησης τύπων οικοτόπων ή ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος **στοχεύοντας στις περιοχές του δικτύου Natura 2000 (N2K) που προτείνονται ή ορίζονται για αυτά.**
2. Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης τύπων οικοτόπων ή ειδών κοινοτικού ενδιαφέροντος, όταν η **κατάστασή τους δεν χαρακτηρίζεται ως «ικανοποιητική/ασφαλής και μη φθίνουσα» ή είναι «άγνωστη».**
3. **Δράσεις προτεραιότητας στο θαλάσσιο περιβάλλον**, για ολοκλήρωση εθνικών απογραφών και σύσταση δικτύου θαλάσσιων περιοχών N2K, αποκατάσταση, εφαρμογή σχεδίων διαχείρισης, συνδυασμό μέτρων διατήρησης και βιώσιμης χρήσης.

MAX 2 Project Topics!

AW 5 max. score 10 p if proposal clearly & fully complies with at least 1 project topic

4 Θέματα Έργων «Βιοποικιλότητα»

1. Ανάπτυξη και εφαρμογή ΠΥ για βελτίωση κατάστασης οικοσυστημάτων και οικοσυστημικών υπηρεσιών και/ή συνδεσιμότητας περιοχών N2K και/ή άλλων ΠΠ ή **Ανάπτυξη και εφαρμογή ΠΥ που περιορίζουν αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα** από ενεργειακές υποδομές ή υποδομές μεταφορών, ενισχύοντας τη συνδεσιμότητα
2. Ενσωμάτωση βιοποικιλότητας στις οικονομικές/επιχειρηματικές αποφάσεις
3. Έργα που στοχεύουν σε είδη ή οικοτόπους που δεν καλύπτονται από την Οδηγία των Οικοτόπων και που απειλούνται με εξαφάνιση (EN) ή βρίσκονται σε δυσμενέστερη κατάσταση (CR, EW) στους **Ευρωπαϊκούς Κόκκινους Καταλόγους** για τα είδη ή τους οικοτόπους, ή στους **Κόκκινους Καταλόγους IUCN**
4. Χωροκατακτητικά ξένα είδη

MAX 2 Project Topics!

AW 5 max. score 10 p if proposal clearly & fully complies with at least 1 project topic

Τομέας προτεραιότητας «Περιβαλλοντική διακυβέρνηση και πληροφόρηση»

1. Δράσεις με εκστρατείες πληροφόρησης, επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης
2. Δραστηριότητες στήριξης των ελεγκτικών μηχανισμών και μέτρα συμμόρφωσης και εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης

European
Commission

Έργα «Φύσης»

Βελτίωση κατάστασης διατήρησης

Οικότοποι

Βάλτοι & τυρφώνες

Λειμώνες

Παράκτιοι
οικότοποι

Χέρσα εδάφη &
Θαμνώνες

Δάση

Θαλάσσιοι οικότοποι

Οικότοποι Γλυκών
υδάτων

Βραχώδεις οικότοποι
& σπήλαια

Είδη Πανίδας και χλωρίδας

Αμφίβια

Θηλαστικά

Πουλιά

Φυτά

Ψάρια

Ερπετά

Ασπόνδυλα

Life
Cyclamen

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

European
Commission

Βελτίωση κατάστασης διατήρησης

🌳 Επίδειξη βέλτιστων διαχειριστικών πρακτικών για τη **διατήρηση φυσικών οικοτόπων** (περίφραξη, αγορά ιδιωτικής γης, καταπολέμηση IAS, επιλεκτική αφαίρεση βλάστησης, σπορά/φυτεύσεις χαρακτηριστικών αυτόχθονων ειδών, **εφαρμογή συμφωνιών επιστασίας της γης** κλπ).

LIFE 4 Oak Forests - Conservation management tools for increasing structural and compositional biodiversity in Natura2000 oak forests

LIFE16 NAT/IT/000245

2066ha Δασών βελανιδιάς Ιταλία & Ουγγαρία

🌳 Ενίσχυση τοπικών πληθυσμών **απειλούμενων ειδών** (δημιουργία micro-reserves, ανάπτυξη πρωτοκόλλων πολλαπλασιασμού και μεταφύτευσης, αγορά ιδιωτικής γης, αποκατάσταση οικοτόπων /ενδιαιτημάτων είδους, **εφαρμογή συμφωνιών επιστασίας της γης** κλπ).

LIFEorchids - Improving the conservation status of critically endangered orchid communities in selected habitats in Northwestern Italy

LIFE17 NAT/IT/000596

- 🎯 **Μακροπρόθεσμη αποκατάσταση οικοτόπων και απειλούμενων ειδών και βελτίωση της κατάστασης διατήρησης** (βελτιωμένη σύνθεση και δομή των οικοτόπων & αυξημένη βιοποικιλότητα, εξάλειψη απειλών)
- 🎯 **Εκπαίδευση προσωπικού και ιδιοκτητών γης (γεωργοί/κτηνοτρόφοι) σε αιεφόρες διαχειριστικές πρακτικές**
- 🎯 **Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση**

LIFE
Cyclamen

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

European Commission

Αποκατάσταση δασικών περιοχών μετά από φωτιά

Ανάπτυξη στρατηγικών για αποτελεσματική πρόληψη της εκδήλωσης πυρκαγιών και αντιμετώπισης με δραστικά μέτρα.

Ανάπτυξη στρατηγικών που ενισχύουν τη φυσική αναγέννηση των επηρεαζόμενων δασικών οικοσυστημάτων και των ειδών που συνδέονται με αυτά, και εφαρμογή δράσεων αποκατάστασης των καμένων περιοχών.

Ολοκληρωμένη γνωστική βάση για τα δασικά οικοσυστήματα και ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών για τον κίνδυνο των δασικών πυρκαγιών.

Χρήση καινοτόμων πρακτικών και νέων τεχνολογιών στην παραγωγή υψηλής ποιότητας δασικών δενδρυλλίων προκειμένου να ενισχυθεί η αναγεννητική επιτυχία και να αυξηθεί η βιοποικιλότητα μετά από φωτιά.

LIFE+ GARAJONAY VIVE - Ecological restoration Garajonay National Park and its surroundings, after the great fire of 2012

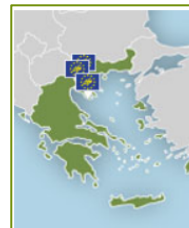
LIFE13 NAT/ES/000240

PINUS - Restoration of Pinus nigra forests on Mount Parnon (GR2520006) through a structured approach

LIFE07 NAT/GR/000286

Αποκατάσταση 290 ha δάσους

VERENIKE - Use of innovative practices and new technology in the production of wide variety and high quality forestry seedlings in order to enhance regeneration success and increase biodiversity

LIFE09 NAT/GR/000326

Μακροπρόθεσμη αποκατάσταση οικοτόπων και απειλούμενων ειδών και βελτίωση της κατάστασης διατήρησης

European Commission

Διατήρηση/ενίσχυση βιοποικιλότητας και πρόληψη πυρκαγιών

- 🌳 Ανάπτυξη/βελτίωση μέτρων πρόληψης των μεγάλων δασικών πυρκαγιών στην περιοχή Montserrat που έχει υποστεί αρκετές μεγάλες δασικές πυρκαγιές τα τελευταία χρόνια και ο κίνδυνος φωτιάς παραμένει ως αποτέλεσμα της συσσώρευσης καύσιμης ύλης, της έκλειψης των καλλιεργειών και της εγκατάλειψης των παραδοσιακών δασοκομικών πρακτικών.
- 🌳 Υλοποίηση ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης Δασολιβαδικών συστημάτων που θα περιλαμβάνει συγκεκριμένο διαχειριστικό σχέδιο βόσκησης και σχέδιο αποκατάστασης των δασών.

LIFE MONTSERRAT - Integrated silvopastoral management plan: An innovative tool to preserve biodiversity and prevent wildfires

LIFE13 BIO/ES/000094

- 🎯 Ενίσχυση πολυλειτουργικότητας των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών που προσφέρουν και συμβολή στη διατήρηση και βελτίωση της βιοποικιλότητας και αύξηση της συνδεσιμότητας σε συνολική περιοχή 2782.5 ha.

LIFE Cyclamen

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

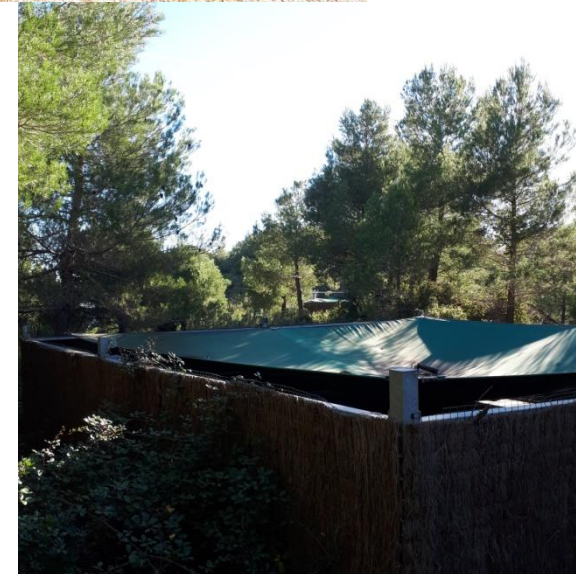

European
Commission

Διατήρηση/ενίσχυση βιοποικιλότητας και πρόληψη πυρκαγιών

- Ενίσχυση της **παραδοσιακής κτηνοτροφίας** ισχυρό εργαλείο για την πρόληψη εκδήλωσης πυρκαγιάς και διαχείριση δασικών περιοχών → μείωση της συσσωρευμένης καύσιμης ύλης σε στρατηγικές θέσεις με τη βοήθεια της βόσκησης (μείωση 80%).
- Αυξημένη **ευαισθητοποίηση και εμπλοκή των ενδιαφερόμενων ομάδων** = πάνω από 80 συμβόλαια επιστασίας γης (land stewardship contracts), 220 άδειες για βόσκηση, συμμετοχή 10 κτηνοτρόφων.
- Ελεγχόμενη καύση.
- Κατασκευή υδατοσυλλεκτών.
- Διατήρηση μωσαϊκού τοπίου (θαμνώνες, λιβάδια, δάση).

- Μείωση κινδύνου εκδήλωσης και εξάπλωσης φωτιάς
- Μείωση κόστους καταπολέμησης φωτιάς και πιθανότητας επανεμφάνισης

Life
Cyclamen

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

European
Commission

Έργα «Βιοποικιλότητα»

Οικολογική Συνοχή

Αγροτικές Περιοχές Υψηλής Φυσικής Αξίας

Χωροκατακτητικά Ξενικά Είδη

Αστική Βιοποικιλότητα

Life
Cyclamen

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

European
Commission

Οικολογική συνοχή, Πράσινη Υποδομή

 Αξιολόγηση και διάδοση πρακτικών για **μετριασμό των αρνητικών επιπτώσεων στην άγρια πανίδα εξαιτίας των υποδομών μεταφορών και ενέργειας** και ταυτόχρονη προώθηση «πράσινων υποδομών» που θα βασίζονται σε οικολογικούς διαδρόμους και συνδεδετικά στοιχεία (stepping-stones).

 Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνικών για **δημιουργία και συντήρηση δασικών διαδρόμων (green corridors)** κάτω από τις εναέριες γραμμές ενέργειας με πολλαπλά οφέλη: διατήρηση της φυσικής ομορφιάς του τοπίου, βελτιωμένη ελκυστικότητα για τουρίστες, κυνηγούς και κατοίκους, βελτίωση συνδεσιμότητας για μετακίνηση των ειδών, αύξηση βιοποικιλότητας .

 Βελτίωση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του πληθυσμού της καφέ αρκούδας της Κανταβρίας, εξασφαλίζοντας της συνδεσιμότητα των κύριων περιοχών αναπαραγωγής.

 Βελτίωση κατάστασης οικοσυστημάτων και οικοσυστημικών υπηρεσιών και/ή συνδεσιμότητας περιοχών N2K και ενίσχυση της βιοποικιλότητας

LIFE LINES - Linear Infrastructure Networks with Ecological Solutions
LIFE14 NAT/PT/001081

ELIA - Development of the beddings of the electricity transportation network as means of enhancing biodiversity
LIFE10 NAT/BE/000709

LIFE OSO COUREL - Actions to favour cantabrian brown bear expansion to new territories in Serra do Courel (Galicia, Spain).
LIFE16 NAT/ES/000573

Life
Cyclamen

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

European
Commission

Ενσωμάτωση της βιοποικιλότητας στην οικονομία

- Ανάπτυξη **καινοτόμων μοντέλων καλλιέργειας** με υψηλή βιωσιμότητα σε αγροτικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο.
- Αποτελεσματικές και κερδοφόρες λύσεις για την οικονομική και περιβαλλοντική κρίση που πλήττει τις παραδοσιακές καλλιέργειες.**
- Δράσεις αποκατάστασης της βιοποικιλότητας και **δημιουργία πράσινων υποδομών** για τη βελτίωση οικοσυστημικών υπηρεσιών.
- Σύναψη **συμφωνιών επιστασίας της γης.**
- Πιστοποίηση αγροτικών προϊόντων προστιθέμενης αξίας** για τον καταναλωτή αφού βοηθούν στην αναχαίτιση της εγκατάλειψης παραδοσιακών καλλιεργειών όπως οι ελαιώνες ενισχύοντας παράλληλα τη βιοποικιλότητα.

B@B Workstream 1: Natural Capital Accounting for Business: Guide to selecting an approach
Final Report
5 December 2014

- Προσανατολισμός της αγροτικής ανάπτυξης της ΕΕ στη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- Βελτίωση της βιοποικιλότητας, διατήρηση Αγροτικών περιοχών Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNVF)

European
Commission

Καταπολέμηση χωροκατακτητικών ξένων ειδών

Έλεγχος και εξάλειψη IAS για τη βελτίωση της κατάστασης διατήρησης φυσικών οικοσυστημάτων και οικοτόπων.

Αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού και δημιουργία αποτελεσματικού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και ταχείας αντίδρασης (EWRR) στα δάση. Κατάρτιση για επαγγελματίες και εθελοντές στη διαχείριση του EWRR και οικοδόμηση δυναμικού σε εθνικό επίπεδο.

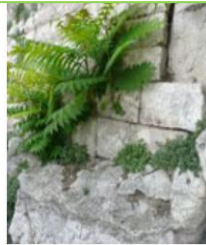
Ανάπτυξη πρωτότυπου και αποτελεσματικού συστήματος παρακολούθησης και ελέγχου με ραντάρ που θα εντοπίζει τις φωλιές σφηκών ώστε να αφαιρεθούν πριν δώσουν νέες βασίλισσες. Δημιουργία συντονισμένης ομάδας εκπαιδευμένων εθελοντών μελισσοκόμων.

Μείωση των επιβλαβών επιπτώσεων των IAS στη βιοποικιλότητα, συμμετοχή εθελοντών

LIFE Alta Murgia - Control and eradication of the invasive exotic plant species *Ailanthus altissima* in the Alta Murgia National Park

LIFE12 BIO/IT/000213

LIFE ARTEMIS - Awareness Raising, Training and Measures on Invasive alien Species in forests

LIFE15 GIE/SI/000770

LIFE STOPVESPA - Spatial containment of *Vespa velutina* in Italy and establishment of an Early Warning and Rapid Response System

LIFE14 NAT/IT/001128

Πρόληψη εισαγωγής

Έγκαιρη ανίχνευση / ταχεία εξάλειψη

Εξάλειψη, έλεγχος, περιορισμός ήδη εγκαταστημένων

LIFE
Cyclamen

European
Commission

Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση και Ενημέρωση

Προτείνεται μια πολυδιάστατη **εκπαιδευτική και ενημερωτική εκστρατεία** για τη διατήρηση των δέντρων ως μέρος της πράσινης υποδομής στην Ευρώπη, και τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών για τη διαχείριση των δέντρων στην αρχιτεκτονική τοπίου και στον τοπικό σχεδιασμό.

Προσεκτικά σχεδιασμένες δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης για **ευαισθητοποίηση για το δίκτυο Natura 2000**.

Βελτίωση της διαχείρισης των δασών μέσα από την **εκπαίδευση των διαχειριστών του δικτύου Natura 2000** και την ανάπτυξη εργαλείων διαχείρισης των δασικών εκτάσεων του δικτύου, που ενσωματώνουν ρητά τους στόχους της βιοποικιλότητας και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Trees Green Infra LIFE - Trees for Europe's Green Infrastructure
LIFE15 GIE/PL/000959

NaturAll LIFE - NaturAll LIFE: Build up acceptance of Natura2000 among key audiences; bring up generation of knowledgeable supporters
LIFE15 GIE/BG/000977

LIFE_Redcapacita2015 - Networks of knowledge and training for the effective management of Mediterranean forest habitats of Nature 2000
LIFE15 GIE/ES/000809

Αύξηση ευαισθητοποίησης για διάφορα περιβαλλοντικά θέματα π.χ. τα οφέλη του δικτύου Natura 2000, οικοσυστημικές υπηρεσίες, απειλούμενα είδη και οικοτόπους, IAS, πράσινη υποδομή κλπ.

Βελτίωση γνωστικής βάσης και εκπαίδευση για αποτελεσματική διαχείριση φυσικών οικοτόπων και ειδών

Life
Cyclamen

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Στοιχεία Επικοινωνίας

Δρ. Μαρία Ζωμενή

Εμπειρογνώμονας σε θέματα Φύσης και Βιοποικιλότητας

mzomeni@environment.moa.gov.cy

Τηλ: 22408951

Short Info Day, 02 Νοεμβρίου 2018, Τμήμα Δασών, Λευκωσία

Life
Cyclamen

ΤΜΗΜΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ